

Oplossingen zoeken voor waterschaarste in de fruitteelt

Opnieuw kampen we met een langdurige droogte. Perioden van droogte en waterschaarste komen alsmaar frequenter voor, dus is het cruciaal dat de fruitteelt zich aanpast en nieuwe oplossingen vindt. Het project Vlaanderen WaterProof ontwikkelt en test, in co-creatie met fruitteelers, diverse maatregelen in de strijd tegen waterschaarste.

Vlaanderen WaterProof is een van de grote projecten die de Vlaamse regering financiert in het kader van de Blue Deal, het programma dat de strijd aanbindt tegen droogte en waterschaarste in Vlaanderen. Het project wil een heleboel innovatieve maatregelen in de praktijk testen en gebruiksklaar maken, structurele oplossingen die naast waterbeschikbaarheid ook nog andere uitdagingen aanpakken zoals wateroverlast bij hevige regen, erosie, biodiversiteit, ...

Foto 1
proef met sensoren voor slimme irrigatie bij peer.

Slimme irrigatie met sensoren

In de peren- en kersenteelt zetten we bodemvochtsensoren en dendrometers in om een preciezer beeld te krijgen van het beschikbare water en de vochtbehoefte van de bomen (**Foto 1**). Op die manier besparen we op irrigatiewater en benutten we water efficiënter. Dendrometers meten de variatie in stamomtrek van de fruitbomen. 's Nachts zet de stam uit, omdat de bomen dan maximaal vocht opnemen via de wortels. Overdag krimpen de bomen. Hoe hard ze krimpen, is een indicator om na te gaan of de bomen voldoende vocht opnemen of net in stress gaan.

Meer waterinfiltratie

We zetten ook in op maatregelen die de infiltratie van regenwater in de bodem verbeteren en zo de waterbeschikbaarheid bij droogte verbeteren. Zo testen we, op enkele hellende percelen met vollegrondsaardbeien, of het machinaal aanleggen van drempeltjes een goede manier is om te zorgen voor meer waterinfiltratie en minder runoff (**Foto 2**).

Verder testen we hoe de waterinfiltratie bij boomgaarden kan verbeteren. Zelfs bij een lichte terreinhelling stroomt er immers al heel wat regenwater af. Dat water beter laten infiltreren op hellende percelen zorgt niet alleen voor een minder droge bodem, maar ook voor minder wateroverlast stroomafwaarts (**Foto 3**).

Foto 2
Aanleg van drempels bij vollegrondsaardbeien in Hoelselt.

Het project wil een pakket innovatieve maatregelen rond droogte en waterschaarste in de praktijk testen en gebruiksklaar maken.

Foto 3
Runoff-proef op een hellende boomgaard in Bevingen.

Peilgestuurde drainage en stuwttjes

Het nut van peilgestuurde drainage werd aangetoond op verschillende locaties in Vlaanderen. Het voordeel tegenover klassieke drainage is dat je het waterpeil hoog houdt, waardoor irrigatie minder snel nodig is. Ook op de stikstofhuishouding in de bodem en in de waterloop is er een positief effect. Het water stroomt minder snel weg, waardoor ook minder nutriënten via het water afgevoerd worden. In Haspengouw zijn er echter nog geen demonstraties rond peilgestuurd draineren. Vlaanderen WaterProof pakt dat nu aan en test die maatregel in de praktijk.

Verder bekijken we ook het potentieel van de plaatsing van stuwttjes in perceelsgrachten. Een stuwttje geeft de fruitteiler de mogelijkheid om het wegvloeiende water tegen te houden. Zo infiltreert het water in de ondergrond en lijdt de bodem later minder onder de droogte.

Alternatieve waterbronnen

Samen met Aquafin en de Vlaamse Milieumaatschappij bestudeert Vlaanderen WaterProof hoe het gezuiverde afvalwater van Aquafin behandeld kan worden voor hergebruik als irrigatiewater in de nabijgelegen fruitteelt. Naast uitdagingen op vlak van zuivering en transport van water zijn er ook heel wat wetgevende aspecten die onderzocht en aangepakt dienen te worden. Op grotere schaal wordt in samenwerking met Aquafin en Fluvius bestudeerd wat de mogelijkheden zijn om het regenwater van gescheiden rioleringsstelsels te hergebruiken.

Ondervind jij ook de gevolgen van droogte op jouw landbouwbedrijf?

Het WaterProof-team wil zijn aanpak maximaal afstemmen op de noden en behoeften van de fruitteilers. Daarom is het heel belangrijk om te weten wat er bij de telers leeft. Ondervind jij ook gevolgen van de droogte? Welke oplossingen zie jij? Laat het ons weten via fruitteelt@waterwinst.be.

Meer info?

Hiervoor kan je terecht bij victoria.nelissen@pcfruit.be of op www.vlaanderenwaterproof.be.